

ZAKON Br. 06/L- 041**O TEHNIČKIM ZAHTEVIMA ZA PROIZVODE I OCENJIVANJU USAGLAŠENOSTI**

Skupština Republike Kosova,

U skladu sa članom 65, tačka 1, Ustava Republike Kosova,

usvaja:

ZAKON O TEHNIČKIM ZAHTEVIMA ZA PROIZVODE I OCENJIVANJU USAGLAŠENOSTI**GLAVA I
OPŠTE ODREDBE****Član 1
Cilj**

1. Ovim zakonom reguliše se način utvrđivanja tehničkih zahteva za proizvode i usvajanje tehničkih pravilnika, ocenjivanje usaglašenosti proizvoda sa utvrđenim tehničkim zahtevima (u daljem tekstu: ocenjivanje usaglašenosti), obaveze ekonomskih operatera proizvoda i vlasnika proizvoda u upotrebi, punovažnost stranih dokumenata usaglašenosti i oznaka usaglašenosti, notifikacija tehničkih pravilnika i postupaka ocenjivanja usaglašenosti, kao i inspekcijski nadzor u sprovođenju svih zakona i tehničkih pravilnika koji se odnose na usklađenost i bezbednost neprehrambenih proizvoda.

2. Ovaj zakon je zasnovan na relevantnim odredbama koje se referišu Odluci br. 768/2008/EC Evropskog Parlamenta i Saveta od 9. jula 2008. godine o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda, koja stavlja van snage Odluku Saveta br. 93/465/EEC, i koji je u potpunom skladu sa Uredbom (EC) Br. 765/2008 Evropskog Parlamenta i Saveta od 9. jula 2008. godine o utvrđivanju zahteva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržištu, koja stavlja van snage Uredbu (EEC) br. 339/93, za onoliko koliko se odnosi na okvir za nadzor tržišta i kontrolu proizvoda koji se stavlja na tržištu.

**Član 2
Oblast sprovođenja**

1. Ovaj zakon se sprovodi za sve proizvode, izuzev proizvoda koji su regulisani posebnim zakonima i tehničkim pravilnicima usvojenim na osnovu tih zakona.

2. Ukoliko posebni zakoni i tehnički pravilnici referisani u stavu 1 ovog člana ne regulišu postupke za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti, punovažnost stranih dokumenata o usaglašenosti i oznaka usaglašenosti, u tom slučaju sprovode se odredbe ovog zakona.

3. Odredbe ovog zakona koje regulišu notifikaciju imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti, vođenje registara i notifikaciju tehničkih pravilnika takođe se sprovode i za proizvode koji su regulisani posebnim zakonima i usvojenim uredbama na osnovu posebnih zakona.

4. Sprovođenje ovog zakona ne zabranjuje nadležnoj inspekciji da preduzme specifičnije mere, kao što je utvrđeno relevantnim zakonom o opštoj bezbednosti proizvoda. Odredbe iz člana 53 do 55 ovog zakona sprovode se na onoliko vremena za koliko nema posebnih odredaba sa istim ciljem u posebnim zakonima za usklađenost i bezbednost proizvoda.

Član 3 **Definicije**

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Proizvod** – proizvedena supstanca, sastav ili roba kroz proces proizvodnje izuzev ljudske ishrane, stočne hrane, biljaka i životinja, proizvoda ljudskog porekla, biljnih i životinjskih proizvoda koji su direktno povezani njihovom budućom reprodukcijom;

1.2. **Stavljanje na raspolaganje na tržištu** – svaka isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu Republike Kosova (u daljem tekstu: tržište) u okviru tržišne aktivnosti, uz plaćanje ili besplatno;

1.3. **Stavljanje na tržište** – prva isporuka proizvoda na raspolaganju za tržište Republike Kosova;

1.4. **Proizvođač** – svako fizičko ili pravno lice koje proizvodi proizvod ili je oformilo i proizvelo proizvod i plasiralo ga na tržište sa nazivom ili njegovom trgovinskom oznakom;

1.5. **Ovlašćeni zastupnik** – svako fizičko ili pravno lice registrovano u Republici Kosova koje je pismeno ovlašćeno od strane proizvođača da deluje u njegovo ime u vezi sa utvrđenim obavezama ovog zadnjeg prema relevantnim zakonodavstvom;

1.6. **Uvoznik** – svako fizičko ili pravno lice registrovano u Republici Kosova koje plasira na tržištu proizvod iz druge zemlje;

1.7. **Distributer** – svako fizičko ili pravno lice u lancu snabdevanja, sa izuzećem proizvođača ili uvoznika, koje plasira jedan proizvod na raspolaganje tržišta;

1.8. **Ekonomski operater** - proizvođač, ovlašćeni zastupnik, uvoznik ili distributer;

1.9. **Evropski harmonizovani standard** – evropski standard usvojen na osnovu zahteva podnetog od Evropske komisije za sprovođenje usklađenog zakonodavstva EU-a;

1.10. **Kosovski harmonizovani standard** – Kosovski standard koji usvaja jedan evropski harmonizovani standard u skladu sa zakonom i pravilima standardizacije, koji obezbeđuje pretpostavku usaglašenosti za odgovarajuće pravilnike;

1.11. **Tehnička specifikacija** – dokument kojim se utvrđuju tehnički zahtevi koje treba da ispunjava proizvod, proces ili usluga;

1.12. **Ocenjivanje usaglašenosti** – postupak kojim se utvrđuje da li su ispunjeni određeni zahtevi koji se odnose na proizvode, procese, usluge, sistem, lice ili telo;

1.13. **Telo za ocenjivanje usaglašenosti** – telo koje obavlja aktivnosti ocenjivanja usaglašenosti, uključujući etaloniranje, ispitivanje, sertifikaciju i kontrolu;

1.14. **Imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti** – telo koje se imenuje odlukom ministra nadležnog ministarstva prema specifičnom zakonodavstvu za obavljanje postupaka za ocenjivanje usaglašenosti prema zakonodavstvu na snazi, kada se traži kao nezavisna (treća) stranka;

1.15. **Akreditacija** – potvrda od nacionalnog tela za akreditaciju da jedno telo za ocenjivanje usaglašenosti ispunjava zahteve utvrđene harmonizovanim standardima i po potrebi, svaki dodatni zahtev uključujući i one utvrđene u odgovarajućim sektorskim šemama za obavljanje posebne aktivnosti ocenjivanja usaglašenosti;

1.16. **Oznaka usaglašenosti** - oznaka kojom proizvođač pokazuje da je proizvod u usaglašenost sa svim primenjivim zahtevima utvrđenim u zakonodavstvu koje predviđa njeno uspostavljanje;

1.17. **Inspekcijski nadzor** – izvršene aktivnosti i preduzete mere od nadležne inspekcije kako bi obezbedili da su proizvodi u skladu sa utvrđenim zahtevima u relevantnom zakonodavstvu i ne ugrožavaju zdravlje, bezbednost ili neki drugi aspekt zaštiti javnog interesa;

1.18. **Ocenjivanje usklađenosti** – ocenu koju vrši nadležni inspektorat, da li proizvod stavljen na raspolaganje na tržištu ispunjava sve zakonske zahteve na snazi;

1.19. **Nadležni inspektorat** - državni organ Republike Kosova, odgovoran za izvršenje inspekcijskog nadzora na svojoj teritoriji za određeni proizvod ili grupu proizvoda na osnovu pravila za organizovanje i delokrug rada državnih organa;

1.20. **Vraćanje** – svaka preduzeta mera za vraćanje proizvoda koji je već na raspolaganju za krajnjeg korisnika;

1.21. **Povlačenje** – svaka preduzeta mera za povlačenje proizvoda u lancu snabdevanja od stavljanja na raspolaganje na tržištu;

1.22. **Stavljanje u slobodan promet** - postupak za stavljanje proizvoda u slobodan promet u skladu sa pravilima koje regulišu rad Carine Kosova;

1.23. **NANDO** - baza podataka "Sistem informisanja notifikovanih i imenovanih tela prema Novom pristupu" (New Approach Notified and Designated Organisations Information System);

1.24. **RAPEX** – Sistem brzog alarmiranja za opasne neprehrambene proizvode.

GLAVA II

TEHNIČKI ZAHTEVI ZA PROIZVODE

Član 4

Opšti zahtevi

Proizvodi se mogu stavljati na tržište i na usluzi samo ako su u skladu sa utvrđenim tehničkim zahtevima i drugim zahtevima utvrđenim ovim zakonom i tehničkim pravilnicima usvojenim na osnovu ovog zakona, kada se pravilno stavljaju, održavaju i upotrebljavaju prema njihovom namenjenom cilju.

Član 5

Zaštitna klauzula

1. Bez prejudiciranja člana 4 ovog zakona, nadležni inspektor preduzima adekvatne mere za zabranu ili ograničavanje stavljanja na raspolaganje na tržištu, povlačenje ili vraćanje proizvoda, ukoliko se utvrđuje da jedan proizvod iako je u skladu sa svim tehničkim zahtevima i drugim zahtevima utvrđenim ovim zakonom i tehničkim pravilnicima usvojenim na osnovu ovog zakona, ipak može da ugrožava javne interese iz člana 6 stav 2 ovog zakona.

2. Na preporuku Kosovske agencije za standardizaciju, resorni ministar, odlukom, povlači usklađeni standard Kosova sa liste referisanih standarda članom 8 stav 2 ovog Zakona, ako se utvrdi da je nedostatak bezbednosti proizvoda referisanih stavom 1 ovog člana rezultat nepovoljnih tehničkih rešenja takvog standarda.

Član 6

Tehnički pravilnici

1. Tehnički pravilnik podrazumeva svaki podzakonski akt koji za proizvode ili grupu proizvoda (u daljem tekstu referisanom kao: proizvod), utvrđuje najmanje jedan od sledećih elemenata:

1.1. tehničke zahteve koji se trebaju ispuniti od jednog proizvoda koji se stavlja na raspolaganje na tržištu;

1.2. postupci ocenjivanja usaglašenosti koji se trebaju izvršiti pre nego što se proizvod stavlja na tržište;

1.3. dokumenti, uputstva i informacije o bezbednosti koje prate proizvod kada se stavlja na raspolaganje na tržištu ili se stavlja u upotrebi;

1.4. principi usaglašenosti, principi označavanja i način označavanja proizvoda;

1.5. zahtevi u vezi sa pakovanjem ili stavljanjem etiketa u proizvodu;

1.6. bezbednosni zahtevi i drugi tehnički zahtevi o proizvodu tokom njegovog životnog ciklusa koji obuhvata upotrebu proizvoda (u daljem tekstu: životni ciklus);

1.7. redovna i vanredna kontrola proizvoda, koja se treba izvršiti tokom čitavog njegovog životnog ciklusa;

1.8. zahtevi koji se moraju ispunjavati od tela za ocenjivanje usaglašenosti tako da se imenuju od strane nadležnog ministarstva.

1.9. zahtevi koji se moraju ispuniti, tako da se imenuju od nadležnog ministarstva, od organa koji vrše redovnu i vanrednu kontrolu proizvoda tokom njegovog čitavog životnog ciklusa.

2. Tehnički pravilnici sa tehničkim zahtevima i drugim elementima uključenim u njima, biće usvojeni samo u cilju zaštite javnih interesa, kao što su:

2.1. opšte zdravlje i bezbednost;

2.2. zdravlje i bezbednost na radnom mestu;

2.3. zaštita života i zdravlja ljudi, domaćih životinja i biljaka;

2.4. zaštita životne sredine;

2.5. zaštita potrošača i drugih korisnika;

2.6. moral i javna bezbednost.

Član 7

Nivo zaštite javnih interesa

1. U vezi sa zaštitom javnih interesa utvrđenih u članu 6 stav 2 ovog zakona, tehnički pravilnici ograničavaju se na utvrđivanje osnovnih zahteva koji utvrđuju nivo takve zaštite, ovi pravilnici takođe utvrđuju ove zahteve što se tiče rezultata koji se trebaju postići.

2. Ukoliko utvrđivanje osnovnih zahteva nije moguće ili odgovarajuće, u funkciji cilja za obezbeđivanje odgovarajuće zaštite javnih interesa, detaljnija specifikacija se može odrediti odgovarajućim tehničkim pravilnicima.

Član 8

Pretpostavka usaglašenosti sa osnovnim zahtevima

1. Ukoliko jedan tehnički pravilnik utvrđuje osnovne zahteve kao što su opisani u članu 6 stav 1 ovog zakona, on će pružiti jasnu referencu o standardima koji izražavaju ove zahteve u tehničkom pogledu i koji sami ili zajedno sa drugim standardima, utvrđuju pretpostavku usaglašenosti sa ovim zahtevima.

2. Proizvodi koji su u usaglašenost sa Kosovskim harmonizovanim standardima, čije su reference objavljene u Službenom listu Republike Kosova, i koji sprovode evropske harmonizovane standarde ili njihove delove, čije su reference objavljene u Službenom listu Evropske unije, biće pretpostavljeno da su u skladu sa određenim tehničkim zahtevima opisanim od ovih standarda ili njihovog dela.

3. Izuzetno, ukoliko nema Kosovskih harmonizovanih standarda iz stava 2 ovog člana, proizvodi koji nisu u usaglašenost sa evropskim harmonizovanim standardima ili njihovim delovima, čije su

reference objavljene u Službenom listu Evropske unije, pretpostavlja se da su u usaglašenosti sa utvrđenim tehničkim zahtevima obuhvaćenim ovim standardima ili njihovim delovima.

4. Na predlog Kosovske agencije za standardizaciju, Ministar resornog ministarstva donosi odluku o objavljivanju liste sa usklađenima standardima u Službenom listu.

Član 9

Nadležnost za usvajanje tehničkih pravilnika

1. Tehnički pravilnici se pripremaju i usvajaju od strane odgovornih ministarstava, u okviru njihovog delokruga i nadležnosti za regulisanje zahteva za različite proizvode, kao što je utvrđeno zakonom, u daljem tekstu: nadležno ministarstvo.

2. Tokom usvajanja tehničkog pravilnika, međunarodni principi i preuzete obaveze koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma biće uzete u obzir u cilju sprečavanja nepotrebnih barijera na međunarodnom tržištu.

3. Koordinacija rada svih nadležnih ministarstava u vezi sa tehničkim zakonodavstvom biće izvršeno preko među-ministarske radne grupe koja je odgovorna za sprovođenje zadataka koji proizilaze iz slobodnog kretanja robe na osnovu međunarodnih sporazuma koji su potpisani od strane Republike Kosova.

4. Preko radne grupe iz stava 3 ovog člana, nadležna ministarstva razmenjivaće informacije o sledećim pitanjima:

4.1. principi i pravila u vezi sa usvajanjem i sprovođenjem tehničkih pravilnika zasnovanim na pravilima EU-a o usklađenosti,

4.2. principi i pravila u vezi sa usvajanjem i sprovođenjem tehničkih pravilnika u oblastima koja nisu regulisana pravilima EU-a o usklađenosti,

4.3. vođenje registra shodno članu 29 ovog zakona i razmeni odgovarajuće informacije i notifikacije o tehničkim pravilnicima na osnovu međunarodnih sporazuma.

GLAVA III

OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI

1. Postupci ocenjivanja usaglašenosti i dokumenti o usaglašenosti/označavanju

Član 10

Postupci ocenjivanja usaglašenosti

1. Ukoliko jedan tehnički pravilnik utvrđuje izvršavanje ocenjivanja usaglašenosti u vezi sa određenim proizvodom, on može utvrditi da se ocenjivanje izvrši od strane proizvođača i/ili imenovanog tela.

2. Postupak ili grupa postupaka koje se mora sprovesti/izvršiti za određeni proizvod kao pravilo biće izabrani nekoliko od dole navedenih "modula":

- 2.1. unutrašnja kontrola proizvodnje;
- 2.2. ispitivanje vrste;
- 2.3. usaglašenost sa vrstom;
- 2.4. obezbeđenje kvaliteta proizvodnje;
- 2.5. obezbeđenje kvaliteta proizvoda;
- 2.6. provera proizvoda;
- 2.7. provera jedinice;
- 2.8. potpuno obezbeđivanje kvaliteta.

3. Detaljni opis traženih "modula" ili njihova kombinacija u vezi sa određenim proizvodom se utvrđuje se odgovarajućim tehničkim pravilnikom.

Član 11

Deklaracija usaglašenosti

Ukoliko se tehničkim pravilnikom zahteva izrada deklaracije od proizvođača koja pokazuje ispunjavanje zahteva u vezi sa jednim proizvodom (u daljem tekstu: deklaracija usaglašenosti), pravilnik će utvrditi da izrada jedne deklaracije za sve primenljive zakonske akte za proizvod koji sadrži sve neophodne informacije za identifikaciju zakonodavstva na koju se odnosi deklaracija, dajući reference objavljivanja navedenih akata.

Član 12

Principi i opšti uslovi za stavljanje oznake usaglašenosti

1. Oznaka usaglašenosti se stavlja samo na proizvodima koji su predviđeni posebnim tehničkim pravilnikom i zabranjeno je postavljanje na drugim proizvodima.
2. Oznaka usaglašenosti se stavlja pre nego što se proizvod stavlja na tržištu i praćen je identifikacionim brojem imenovanog tela, kada je to telo uključeno u fazi kontrole proizvoda.
3. Oznaka usaglašenosti treba biti postavljena na vidljiv, čitljiv i neizbrisiv način na proizvodu ili na ploči za označavanje. Kada to nije moguće ili nije bezbedno zbog prirode proizvoda, onda se postavlja na pakovanju i pratećim dokumentima, kada odgovarajuće zakonodavstvo predviđa takva dokumenta.
4. Oznaka usaglašenosti se stavlja samo od strane proizvođača ili njegovog ovlašćenog zastupnika.
5. Prilikom stavljanja ili nakon stavljanja oznake usaglašenosti, proizvođač preuzima odgovornost za usaglašenost proizvoda sa svim sprovodljivim zahtevima koji su utvrđeni u odgovarajućim tehničkim pravilnicima koji predviđaju postavljanje ove oznake.

6. Oznaka usaglašenosti mora biti jedina oznaka koja dokazuje usaglašenost proizvoda sa sprovedljivim zahtevima odgovarajućeg zakonodavstva koje predviđa njihovo postavljanje.

7. Zabranjeno je postavljanje oznaka, simbola ili ostalih natpisa na proizvode, koji mogu dezorijentisati treće strane po pitanju shvatanja ili oblika oznake usaglašenosti. Dozvoljeno je postavljanje drugih oznaka na proizvode pod uslovom da se ovim ne smanjuje vidljivost i čitljivost oznake usaglašenosti.

8. Forma, sadržaj znaka podobnosti utvrđuje se podzakonskim aktom Vlade Republike Kosova.

Član 13

Odluka o imenovanju

1. Kada se tehničkim pravilima utvrdi da deo ocenjivanja podobnosti, treba obaviti od imenovanog tela za ocenjivanje podobnosti, (u daljem tekstu: imenovano telo) odluku za njegovo imenovanje donosi ministar resornog ministarstva, nakon davanja preporuke od strane nadležne komisije, preporuka koja između ostalog garantuje da je telo ispunilo sve kriterijume predviđene obim zakonom i podzakonskim aktima, koji proizilaze iz ovog zakona. Ova procedura treba biti u skladu sa odgovarajućim tehničkim pravilima.

2. Nadležni ministar izdaje odluku o imenovanju, pod uslovom da je telo za ocenjivanje usaglašenosti, koje je podnelo zahtev za imenovanje ispunjava zahteve koji tu utvrđeni odgovarajućim tehničkim pravilnikom u skladu sa članom 15 ovog zakona.

3. Odluka utvrđena u stavu 1 ovog člana je konačna i može imati određeni vremenski rok, ili da važi do njenog stavljanja van snage.

4. Ministarstvo koje izvršava neophodne aktivnosti za izdavanje odluke o imenovanju (u daljem tekstu: autoritet imenovanja) treba:

4.1. da bude organizovan na takav način da nema nikakav sukob interesa sa telima za ocenjivanje usaglašenosti;

4.2. da obavlja svoje aktivnosti na takav način kojim bi sačuvao objektivnost i nepristrasnost u svojim aktivnostima;

4.3. da osigura da se svaka odluka u vezi sa imenovanjem tela za ocenjivanje usaglašenosti izdaje od nadležnih lica koja su različita od onih koja izvršavaju ocenjivanje;

4.4. da ne pruža ili omogućava neku aktivnost koja se obavlja od strane organa za ocenjivanje usaglašenosti ili konsultantskih usluga na komercijalnoj ili konkurentskoj osnovi;

4.5. da zaštiti poverljivost informacije koju dobija;

4.6. da ima na raspolaganju dovoljan broj nadležnog osoblja za izvršavanje svojih zadataka.

5. Procedura o načinu imenovanja tela za ocenjivanje usaglašenosti, reguliše se podzakonskim aktom Vlade.

Član 14

Apliciranje za imenovanje

1. Dostavljena aplikacija za imenovanje praćena je opisom aktivnosti za ocenjivanje usaglašenosti, "modul" ili "modula" za ocenjivanje usaglašenosti proizvoda za koje telo smatra da je nadležno.

2. Akreditacija je obavezni zahtev prema članu 16 stav 2 ovog Zakona, osim proizvoda koji se pokrivaju odgovarajućim pravilnikom kada je akreditacija obavezna, dve (2) godine nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 15

Zahtevi u vezi sa imenovanim telima

1. Kada se tehničkim pravilnikom utvrđuje da se ocenjivanje usaglašenosti izvrši od strane imenovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti, takav pravilnik takođe određuje zahteve koji se trebaju ispuniti od strane imenovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti, posebno u vezi sa:

1.1. stručnom spremom osoblja u odgovarajućoj oblasti za koju je imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti;

1.2. prostori/objekti i neophodna oprema;

1.3. nezavisnost i nepristrasnost tokom izvršavanja postupaka za ocenjivanje usaglašenosti;

1.4. čuvanje poslovnih tajni;

1.5. osiguranje od odgovornosti za period imenovanja, osim za slučajeve kada Republika Kosovo preuzima njihovu odgovornost.

2. Za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti, ovaj organ mora biti registrovan prema zakonodavstvu na snazi u Republici Kosova i mora biti pravno lice. Takođe, jedno telo mora da bude kao "treća strana", nezavisno od organizacije ili proizvoda kojeg ocenjuje.

Član 16

Pretpostavka usaglašenosti

1. Kada telo za ocenjivanje usaglašenosti demonstrira svoju usaglašenost sa kriterijumima utvrđenim u Kosovskim harmonizovanim relevantnim standardima ili njihovim delovima, čije su reference objavljene u Službenom listu Kosova, koji usvajaju evropske harmonizovane relevantne standarde, pretpostavlja se da u skladu sa zahtevima utvrđenim u članu 15. ovog zakona za onoliko vremena koliko harmonizovani primenjivi standardi pokrivaju ove zahteve.

2. Specifičnim tehničkim pravilnikom zahteva se da se usaglašenost sa kriterijumima utvrđenim u stavu 1 ovog člana treba dokazati isključivo preko sertifikata o akreditaciji.

Član 17

Filijale i podugovaranje od imenovanih organa

1. Kada jedno imenovano telo podugovara specifične zadatke u vezi sa ocenjivanjem usaglašenosti ili podržava jednu filijalu, ono mora obezbediti da podugovarač ili filijala ispunjavaju zahteve koji su utvrđeni u članu 15 ovog zakona i obaveštava autoritet imenovanja u skladu sa okolnostima.
2. Imenovano telo preuzima potpunu odgovornost za izvršene zadatke od strane podugovarača ili filijala, kada god se osnuju. Aktivnosti mogu biti podgovorene ili izvršene od strane jedne filijale samo u sporazumu sa klijentom.
3. Imenovano telo stavlja na raspolaganje autoritetu za imenovanje relevantna dokumenta u vezi sa procenom kvalifikacija podugovarača ili filijale kao i poslova izvršenih od njih.

Član 18

Akreditovana unutrašnja tela

1. Akreditovano unutrašnje telo može obavljati aktivnosti ocenjivanja usaglašenosti za preduzeće kojem pripada u cilju sprovođenja postupaka, kao što je utvrđeno u relevantnom tehničkom pravilniku. Ovo telo predstavlja poseban i podeljen deo preduzeća i ne učestvuje u projekciji, proizvodnji, snabdevanju, ugradnju, upotrebi ili održavanju proizvoda koja ocenjuje. Akreditovano unutrašnje telo nema potrebe za imenovanjem radi ostvarivanja svojih aktivnosti.
2. Akreditovano unutrašnje telo mora da ispuni sledeće zahteve:
 - 2.1. bude akreditovano u skladu sa posebnim zakonom za akreditaciju;
 - 2.2. telo i njeno osoblje mogu biti identifikovani na organizacioni način i imaju metode izveštavanja unutar preduzeća čiji su deo, koji obezbeđuju njihovu nepristrasnost i demonstriraju je Nacionalnom telu za akreditaciju;
 - 2.3. ni telo ni njeno osoblje nisu odgovorni za projekciju, proizvodnju, snabdevanje, ugradnju, funkcionisanje ili održavanje proizvoda koja procenjuju, niti se anagažuju u nekoj aktivnosti čime bi mogao biti u suprotnosti sa njihovom nezavisnošću prosuđivanja ili integriteta u vezi sa njihovim aktivnostima za ocenjivanje;
 - 2.4. telo pruža usluge ekskluzivno za preduzeće čiji je deo.

Član 19

Operativne obaveze imenovanog tela

1. Imenovano telo vrši ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa postupcima za ocenjivanje usaglašenosti utvrđenim u relevantnom tehničkom pravilniku, na osnovu pismenog ugovora sa proizvođačem.
2. Ocenjivanje usaglašenosti se vrši na proporcionalan način, izbegavajući nepotrebna opterećenja za ekonomske operatore. Imenovano telo ostvaruje svoje aktivnosti uzimanjem u obzir veličinu preduzeća, sektor u kome funkcioniše, njegovu strukturu, koeficijent složenosti tehnologije navedenog proizvoda i meru ili serijsku prirodu procesa proizvodnje. Ono poštuje

zahtevan nivo zaštite za usklađivanje proizvoda sa odredbama relevantnog tehničkog pravilnika.

3. Kada imenovano telo utvrđuje da su zahtevi utvrđeni u relevantnom tehničkom pravilniku ili relevantni harmonizovani standardi ili tehničke specifikacije nisu ispunjene od strane proizvođača, imenovano telo zahteva od proizvođača da preduzme odgovarajuće korektivne mere i ne izdaje sertifikat o usaglašenosti.

4. Kada, tokom praćenja usaglašenosti nakon izdavanja sertifikata, imenovano telo utvrđuje da proizvod nije više u usaglašenost, ono zahteva od proizvođača da preduzme neophodne korektivne mere zatim obustavlja ili povlači sertifikat, po potrebi.

5. Kada se korektivne mere ne preduzimaju ili nemaju neophodan efekt, imenovano telo ograničava, obustavlja ili povlači sertifikat u skladu sa okolnostima.

6. Imenovano telo mora da ima dokumentovanu žalbeni postupak za razmatranje svojih odluka u skladu sa stavom 3 i 4 ovog člana. Nakon preispitivanja početne odluke koja je izdata, ponovno razmotrena odluka imenovanog tela može biti konačna. Protiv ove odluke može se pokrenuti upravni postupak u nadležnom sudu.

7. Imenovano telo obavestiće Ministarstvo o svakoj primljenoj žalbi i načinu na koji je ta žalba rešena.

Član 20

Obaveza informisanja od imenovanih tela

1. Imenovano telo informiše autoritet imenovanja o:

1.1. svakoj okolnosti koja dotiče delokrug i uslove za imenovanje;

1.2. svakom zahtevu za informacije koje su dobili od nadležne inspekcije što se tiče aktivnosti za ocenjivanje usaglašenosti;

1.3. po zahtevu, aktivnosti za ocenjivanje usaglašenosti obavljene u okviru delokruga njenog imenovanja i svaku drugu obavljenju aktivnost, uključujući pogranične aktivnosti i podugovaranja.

2. Imenovano telo pruža drugim imenovanim telima prema relevantnim tehničkim pravilnikom koji pokriva iste proizvode, relevantne informacije o povezanim pitanjima o negativnim rezultatima ocenjivanja usaglašenosti i po zahtevu o pozitivnim rezultatima ocenjivanja usaglašenosti.

Član 21

Izmene u imenovanju

1. Onda kada autoritet imenovanja utvrdi ili je informisan da jedno imenovano telo nije nastavila sa ispunjenjem zahteva utvrđenim u članu 15 ovog zakona ili ne postiže ispunjenje svojih obaveza, on ograničava, obustavlja ili povlači imenovanje, na odgovarajući način, zavisno od stepena neuspeha ispunjavanja ovih zahteva ili obaveza.

2. U slučaju ograničavanja, obustave ili povlačenja imenovanja, ili kada imenovano telo prekine

svoju aktivnost, autoritet imenovanja preduzima potrebne korake za obezbeđenje da se dosijei tog organ procesiraju od jednog drugog imenovanog tela ili se stavljaju na raspolaganje autoritetu imenovanja, kao i nadležnoj inspekciji na svoj zahtev.

Član 22

Razmena informacija za imenovanje

1. Nadležno ministarstvo obaveštava Komisiju EU-a i druge države članice o imenovanim telima za izvršenje zadataka trećih strana za ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa ovim zakonom. Ono odmah informiše Komisiju EU-a i druge države članice o svakoj izmeni u imenovanju shodno članu 20 stav 1 ovog zakona.

2. Nadležno ministarstvo informiše Komisiju EU-a o svojim postupcima za ocenjivanje i imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti i o praćenju imenovanih tela kao i o svakoj izmeni.

GLAVA IV

OBAVEZE EKONOMSKIH OPERATERA

Član 23

Obaveze u vezi sa stavljanjem proizvoda na raspolaganje na tržištu

1. Tokom stavljanja proizvoda na raspolaganje na tržištu, proizvođač, uvoznik i distributer, svaki u vezi sa svojim odgovarajućim ulogama u lancu snabdevanja, odgovorni su da njihovi proizvodi budu u skladu sa zakonodavstvom na snazi.

2. Ekonomski operateri su odgovorni da sve informacije koje pruže u vezi sa svojim proizvodima budu tačne, potpune i u skladu sa pravilima na snazi.

3. Ekonomski operater koji smatra ili ima razloga da veruje da jedan proizvod kojeg su stavili na raspolaganje na tržištu nije u skladu sa zakonodavstvom na snazi preduzme odmah neophodne korektivne mere za donošenje tog proizvoda u usaglašenost, vrati ili povuče, ukoliko je povlačenje odgovarajuće. Štaviše, onda kada proizvod predstavlja opasnost, ekonomski operater odmah informiše nadležnu inspekciju o tome, davanjem posebnih detalja o neusklađenosti i preduzetim korektivnim merama.

4. Ekonomski operator, nakon opravdanog zahteva od strane nadležne inspekcije pruža sve informacije i neophodnu dokumentaciju za demonstriranje usklađenosti proizvoda na jeziku koji se može lakše razumeti od nadležne inspekcije. Po zahtevu nadležne inspekcije, ekonomski operatori sarađuju u vezi sa preduzetim akcijama za eliminisanje nastalih opasnosti od proizvoda koja su stavljali na tržište.

5. Ekonomski operatori, u vezi sa svojim odgovarajućim ulogama u lancu snabdevanja, obavljaju druge aktivnosti koje su utvrđene tehničkim pravilnikom o posebnim proizvodima.

Član 24

Ovlašćeni zastupnik

1. Proizvođač pismenim mandatom, može odrediti svog ovlašćenog zastupnika. Obaveze za vršenje odgovarajućih postupaka za ocenjivanje usaglašenosti i izrade tehničke dokumentacije

nisu deo mandata ovlašćenog zastupnika.

2. Prihvaćenim mandatom od proizvođača, ovlašćeni zastupnik izvršava specifikovane dužnosti. Mandat dozvoljava ovlašćenom zastupniku da najmanje izvrši sledeće dužnosti:

2.1. da stavlja na raspolaganju deklaraciju usaglašenosti i tehničku dokumentaciju nadležnoj inspekciji za određeni period;

2.2. po opravdanom zahtevu nadležne inspekcije, pruža sve informacije i neophodnu dokumentaciju za demonstriranje usklađenosti proizvoda;

2.3. sarađuje sa nadležnom inspekcijom, po njegovom zahtevu, za svaku preduzetu radnju za eliminisanje opasnosti od proizvoda pokrivenim njihovim mandatom.

Član 25

Slučajevi u kojima se obaveze proizvođača važe za uvoznike i distributere

Proizvođač ili distributer smatraju se proizvođačem po ovom zakonu i podleći će obavezama proizvođača po relevantnom tehničkom pravilniku za posebne proizvode, kada on stavlja jedan proizvod na tržištu pod njegovim imenom i trgovačkom markom, kada modifikuje proizvod koji je već stavljen na tržište na taj način da on može uticati na ispunjenje utvrđenih tehničkih zahteva.

Član 26

Identifikacija ekonomskih operatera

1. Po zahtevu, ekonomski operateri treba da obaveste nadležnu inspekciju o:

1.1. svakom ekonomskom operateru koji ih je snabdevao proizvodima;

1.2. svakom ekonomskom operateru kojeg su snabdevali proizvodima.

2. Ekonomski operateri moraju biti u stanju da obezbede informacije koje su utvrđene u stavu 1 ovog člana za period opisan u relevantnom tehničkom pravilniku za poseban proizvod nakon što su bili snabdeveni tim proizvodom i tokom opisanog perioda nakon što su bili snabdeveni tim proizvodom.

Član 27

Obaveze vlasnika za tehnički složene proizvode u upotrebi

1. Vlasnik tehnički složenog proizvoda za kojeg se po relevantnom tehničkom pravilniku zahteva obavezna redovna ili vanredna inspekcija, u cilju potvrđivanja bezbednosti proizvoda tokom perioda njegove upotrebe, omogućuje funkcionisanje i upotrebu takvog proizvoda samo ukoliko se vrše opisane inspekcije koje potvrđuju njegovu bezbednost.

2. Opisane inspekcije se vrše od strane imenovanog tela.

3. Nadležna inspekcija obustavlja funkcionisanje i upotrebu proizvoda referisanog u stavi 1 ovog člana do završetka opisanih inspekcija i potvrđivanja bezbednosti proizvoda.

4. Odredbe člana 13 do 21 ovog zakona sprovode se za kriterijume koje imenovano telo treba ispuniti o načinu vršenja inspekcija koje su utvrđene u stavu 1 ovog člana.

GLAVA V

PUNOVAŽNOST DOKUMENATA USAGLAŠENOSTI IZDATIH U INOSTRANSTVU

Član 28

Priznavanje i prihvatanje punovažnosti inostranih dokumenata

1. Dokumenti usaglašenosti izdati od tela za ocenjivanje usaglašenosti osnovano van Republike Kosova (u daljem tekstu "inostrani dokumenti usaglašenosti") važe u Republici Kosova ukoliko su izdati u skladu sa ratifikovanim međunarodnim sporazumima potpisanim od strane Republike Kosova.

2. Bez prejudiciranja stava 1 ovog člana, nadležni ministar za usvajanje relevantnog tehničkog pravilnika o posebnom proizvodu može odlukom da priznaje punovažnost inostranih dokumenata koji potvrđuju usaglašenost jednog proizvoda sa stranim tehničkim pravilnikom, nakon preporuke Profesionalne komisije pod uslovom da zahtevi jednog takvog pravilnika pružaju najmanje isti nivo zaštite javnih interesa referisanih u članu 6 stav 2 ovog zakona, kao što je predviđeno zahtevima relevantnih tehničkih pravilnika.

3. Dokumenti usaglašenosti izdati od tela za ocenjivanje usaglašenosti, uključeni u bazi podataka NANDO, i kada se dokumenti izdaju u okviru delokruga notifikovanog tela, prihvataju se kao punovažni od nadležnih inspekcija nakon vršenja nadzorne inspekcije.

4. Ekvivalentnost usluga koje su pružena od nacionalnih tela za akreditaciju koja su uspešno podlegla međusobnoj ocenjivanju, utvrđeno u odgovarajućem zakonu za akreditaciju tela za ocenjivanje usaglašenosti, priznaju se u delokrugu uspešne međusobne ocenjivanja. Kao rezultat, sertifikati za akreditaciju i dokumenti usaglašenosti - potvrde izdate od tela za ocenjivanje usaglašenosti priznaju se kao punovažni od nadležnih inspekcija kada vrše inspeksijski nadzor.

5. Detaljni način priznavanja dokumenata usaglašenosti izdatih van zemlje regulišu se Uredbom koja je usvojena od Vlade Republike Kosova.

GLAVA VI

REGISTAR I NOTIFIKACIJA TEHNIČKIH PRAVILNIKA

Član 29

Registar

1. Nadležno ministarstvo za trgovinska i industrijska pitanja vodi službeni registar za:

1.1. tehničke pravilnike usvojene u Republici Kosova koje se sprovode za proizvode, kao što je utvrđeno članom 3 ovog zakona;

1.2. tehničke pravilnike koji su u izradi;

1.3. imenovana tela za ocenjivanje usaglašenosti;

1.4. dokumente usaglašenosti izdatih van zemlje a koji su punovažni u Republici Kosova.

2. Sadržaj i način vođenja registra utvrđenom u stavu 1 ovog člana reguliše se u detalje uredbom usvojenom od strane Vlade Republike Kosova.

Član 30

Notifikacija tehničkih pravilnika prema međunarodnim sporazumima

1. Nadležno ministarstvo za trgovinska i industrijska pitanja, u skladu sa pravilima ratifikovanih međunarodnih sporazuma potpisane od strane Republike Kosova, notifikuje ostale stranke prema takvim sporazumima, tehničke pravilnike koji se izrađuju i o relevantnim aktivnostima za ocenjivanje usaglašenosti u Republici Kosova.

2. Postupak notifikacije tehničkih pravilnika i aktivnosti za ocenjivanje usaglašenosti utvrđenih u stavu 1. ovog člana reguliše se uredbom usvojenom od strane Vlade Republike Kosova.

Član 31

Pružanje informacija

1. Nakon zahteva od strane domaćih i stranih fizičkih i pravnih lica, ministarstvo pruža informacije i relevantne dokumente vezano sa:

1.1. tehničkim pravilnicima na snazi ili tehničkim pravilnicima koji su u toku pripreme;

1.2. postupcima ocenjivanja usaglašenosti na snazi ili postupcima za ocenjivanje usaglašenosti koje su u toku izrade;

1.3. članstvom Republike Kosova u međunarodnim i regionalnim programima saradnje u oblasti ocenjivanja usaglašenosti, ili bilateralnih i multilateralnih sporazuma vezano za tehničke pravilnike i postupke ocenjivanja usaglašenosti.

2. Način pružanja informacija i dokumentacije referisane u stavu 1 ovog člana regulišu se uredbom usvojenom od strane Vlade Republike Kosova.

GLAVA VII

NADZOR PROIZVODA NA TRŽIŠTU

Član 32

Cilj i delokrug inspeksijskog nadzora

1. Inspeksijski nadzor obezbeđuje putem ocenjivanja usaglašenosti da proizvodi stavljeni na raspolaganje na tržištu u skladu su sa utvrđenim zahtevima koji garantuju visok nivo zaštite javnog interesa kao što se opisuje u članu 7 stav 2 ovog zakona.

2. Inspekcijski nadzor pokriva i proizvode koji su montirani/ugrađeni ili koji su proizvedeni za upotrebu samo od strane samih proizvođača, kada posebno tehničko pravilo utvrđuje da se odredbe iste primenjuju u ovim proizvodima.

Član 33

Princip profesionalizma

Inspekcijski nadzor vrši se od strane nadležnih inspektora na nezavisan, nepristran način i bez uticaja.

Član 34

Princip poverljivosti

Nadležne inspekcije su u obavezi da čuvaju poverljivost kada se to i traži, na taj način da zaštite trgovinsku tajnu i lične podatke u skladu sa zakonom, zavisno od zahteva da sve relevantne informacije budu javne do pune mere neophodne za zaštitu interesa korisnika u smislu ovog zakona.

Član 35

Princip proporcionalnosti

Nadležne inspekcije preduzeće mere proporcionalno sa određenim nivoom rizika kako bi garantovale bezbednost proizvoda, i/ili njihovu usklađenost sa zahtevima relevantnog tehničkog zakonodavstva.

Član 36

Princip sprečavanja

Nadležne inspekcije su u obavezi da preduzmu mere koje se utvrđuju ovim zakonom i ako ne postoje ubedljivi naučni dokazi vezano za rizik koji jedan proizvod može da predstavlja, nezavisno da li su posledice rizika neposredne ili kasnije, dok postoji jedan početan rezultat naučnog istraživanja koji pokazuje ozbiljnost rizika zbog mogućih posledica koje mogu imati na zdravlje i bezbednost korisnika, zaštitu imovine i životne sredine, zdravlje i bezbednost na radnom mestu.

Član 37

Dekret Vlade o grupama proizvoda

1. Grupe proizvoda koji su predmet inspekcijskog nadzora koji se vrše od strane nadležnih inspekcija utvrđuju se uredbom usvojenom od Vlade Republike Kosova.

2. Navedeni dekret u stavu 1 ovog člana zajedno sa kontakt detaljima nadležne inspekcije za svaku grupu proizvoda objavljuje se na internet stranici koordinacionog tela utvrđenog u članu 39 ovog člana.

Član 38

Obaveze organa inspekcijskih nadzora

1. Nadležne inspekcije, u okviru svojih nadležnosti:

1.1. prate žalbe, izveštaje i ostale izjave koje se nadovezuju za rizicima koji dolaze od proizvoda koji podležu posebnim tehničkim pravilnicima;

1.2. prate nesreće i štete u zdravlju koje se sumnjaju da su prouzrokovane od ovih proizvoda;

1.3. izrađuju i sprovode svoje programe o inspekcijskom nadzoru proizvoda (u daljem tekstu: sektorski program);

1.4. odmah informišu korisnike na teritoriji Republike Kosova o rizicima koji se nadovezuju sa proizvodima u cilju smanjenja rizika povrede ili neke druge štete;

1.5. proveravaju da li je preduzeta neka korektivna akcija;

1.6. prate naučna i tehnička znanja vezano za pitanja bezbednosti proizvoda;

1.7. izrađuju i ostvaruju programe o obuci u oblasti inspekcijskog nadzora;

1.8. najmanje jednom godišnje razmatraju i procene rezultate obavljenih aktivnosti vezano za inspekcijski nadzor proizvoda.

2. Nadležne inspekcije planiraju i organizuju inspekcijski nadzor proizvoda koji obezbeđuju da se mogu preduzeti efektivne i delotvorne mere u skladu sa zakonom.

Član 39

Koordinacija inspekcijskog nadzora

1. Nadležne inspekcije sarađuju međusobno i sa drugim organima i autoritetima u cilju efektivnog i delotvornog inspekcijskog nadzora.

2. U cilju ostvarivanja saradnje referisane u stavu 1 ovog člana, Vlada odlukom uspostavlja telo za koordinaciju inspekcijskog nadzora (u daljem tekstu: koordinaciono telo).

3. Koordinaciono telo je sastavljena od predstavnika nadležnih inspekcija, carinskih organa Kosova i nadležnog ministarstva za infrastrukturu kvaliteta;

4. Detaljni sastav, uslovi imenovanja, kao i ostala važna pitanja o radu koordinacionog tela regulišu se aktom osnivanja.

Član 40

Nadležnosti koordinacionog tela

1. Koordinaciono telo:

1.1. vrši sažetak sektorskog programa u jednom opštem programu inspekcijskog nadzora i praćenje njihovog ostvarivanja;

1.2. procenjuje izveštaje nadležnih inspekcija za ostvarivanje sektorskog programa i izrađuje konačni izveštaj o inspekcijskom nadzoru;

1.3. vrši analizu ostvarenih aktivnosti, poduzetih mera i njihovog uticaja, kao i u saradnji sa nadležnim inspekcijama će revidirati aktivnosti inspekcijskog nadzora;

1.4. prikuplja informacije o bezbednosti proizvoda na tržištu;

1.5. pokreće usvajanje uredbi u interesu za inspekcijski nadzor proizvoda;

1.6. učestvuje u izradi uredbi za grupu proizvoda navedenih u članu 37 ovog zakona;

1.7. prati i podstiče saradnju sa Carinom Kosova, kao i ostalim akterima, i daje preporuke za poboljšanje saradnje;

1.8. pruža mišljenja i preporuke o sprovođenju ovog zakona i tehničkih pravilnika usvojenih na osnovu posebnih zakona o zahtevima za određene grupe proizvoda.

2. Koordinaciono telo podnese Vladi godišnji izveštaj o svom radu.

Član 41

Sektorski i opšti program

1. Svaka nadležna inspekcija usvaja sektorski program za proizvode, i/ili grupe proizvoda u svojoj nadležnosti, najkasnije do kraja oktobra tekuće godine za narednu godinu.

2. Sektorski program dostavlja se od strane nadležne inspekcije koordinacionog tela u roku od petnaest (15) dana od dana njegovog usvajanja, u cilju obuhvaćanja istog u opštem programu inspekcijskog nadzora.

3. Opšti program inspekcijskog nadzora proizvoda usvaja se od strane koordinacionog tela do 15. januara godine za koje program je izrađen i objavljuje se na internet stranici koordinacionog tela.

4. Koordinaciono telo razmatra i procenjuje periodično funkcionisanje aktivnosti inspekcijskog nadzora. Takva razmatranja i procene vrše se najmanje svake četiri (4) godine i njihovi rezultati objavljuju se na internet stranici koordinacionog tela.

Član 42

Sprovođenje programa i izveštavanje

1. Nadležna inspekcija sprovodi program i reguliše ga, po potrebi, uzimajući u obzir posebno žalbe i ostale relevantne informacije za sprovođenje inspekcijskog nadzora koje utiču na procenu situacije tržišta.

2. Nadležna inspekcija izrađuje godišnji izveštaj za sprovođenje sektorskog programa koji na poseban način sadrži informacije o vršenom nadzoru, razmatranju žalbi i ostalih bitnih informacija vezano za sprovođenje inspekcijskog nadzora proizvoda.

3. Referisan izveštaj u stavu 2 ovog člana, završava se od nadležne inspekcije do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu, i dostavlja se koordinacionom telu za izradu zajedničkog godišnjeg izveštaja o inspekcijskom nadzoru proizvoda.

4. Godišnji program utvrđen u stavu 3 ovog člana objavljuje se na internet stranici koordinacionog tela.

Član 43

Sprovođenje inspeksijskog nadzora

1. Sprovođenje inspeksijskog nadzora proizvoda na tržištu vrši se od nadležne inspekcije putem inspektora.

2. Inspektori su obavezni, da u skladu sa članom 44 ovog zakona, zabranjuju ili ograničavaju stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu ili da naređuju povlačenje proizvoda sa tržišta, ili njihovo vraćanje od strane korisnika u sledećim slučajevima:

2.1. ukoliko proizvod, kada je u upotrebi, u skladu sa svojim namenjenim ciljem ili uslovima koji mogu biti predviđeni na razuman način, i kada je ugrađen i odražava se pravilno, može ugroziti zdravlje ili bezbednost korisnika, imovinu, životnu sredinu, zdravlje i bezbednost na radnom mestu, kao i slobodno kretanje robe;

2.2. ukoliko proizvod nije u skladu sa zahtevima relevantnih tehničkih pravilnika koji regulišu posebne proizvode.

3. Inspektori sarađuju sa ekonomskim operatorima u aktivnostima koje imaju za cilj sprečavanje ili smanjenje rizika prouzrokovanim od proizvoda koji su stavljeni na raspolaganje na tržištu od strane ekonomskih operatora.

Član 44

Nadležnosti inspektora

1. Inspektor vrši odgovarajuće provere za karakteristike proizvoda na tržištu na adekvatnom stepenu, kontrolom dokumenata i prema slučaju, kontrolama i fizičkim i/ili laboratorijskim testovima na osnovu adekvatnih uzoraka.

2. Tokom obavljanja kontrola i testova, navedenih u stavu 1 ovog člana, inspektor uzima u obzir već izvršenu procenu rizika, primljene žalbi i ostale bitne podatke za inspeksijski nadzor proizvoda.

3. Ekonomski operator dozvoljava inspektoru ulaz u njegovim poslovnim objektima i pruža pristup potrebnim dokumentima i informacijama kako bi odlučili o stanju poslova i kako bi uzeo potrebne uzorke proizvoda.

4. U slučajevima kada ekonomski operator predstavlja izveštaje testiranja ili sertifikate koji utvrđuju usaglašenost koji su izdati od akreditovanog tela ocenjivanja usaglašenosti, inspektori razmatraju ove izveštaje ili sertifikate kao javne dokumente, čiji sadržaj se smatra istinitim dok se ne dokaže suprotno.

5. Inspektori mogu da unište ili inače da učine neupotrebljivim proizvode koje predstavljaju ozbiljni rizik, kada oni vide to potrebnim.

6. Nadležna inspekcija preduzima odgovarajuće mere kako bi obavestila korisnike unutar svog mandata u jednom prikladnom roku, o rizicima koje su oni identifikovali vezano za svaki

proizvod tako da rizik povrede ili druge štete budu smanjenje.

Član 45

Metodologija procene rizika

1. Inspektor je obavezan da koristi metodologiju procene rizika utvrđenu na nivou EU-a tokom vršenja nadzora tržišta proizvoda.

2. Metodologija procene rizika, navedena u stavu 1 ovog člana, objavljuje se na internet stranici koordinacionog tela kao i na internet stranicama nadležnih inspekcija za relevantne grupe proizvoda.

Član 46

Proizvodi koji predstavljaju ozbiljan rizik

1. Inspektor treba da obezbedi da proizvodi koji predstavljaju ozbiljan rizik za koje se traži brza intervencija, uključujući i ozbiljan rizik čiji uticaj nije neposredan, onda proizvodi treba da se vrate, povuku ili da im se zabrani stavljanje na tržište.

2. Procena da li jedan proizvod predstavlja ozbiljan rizik ili ne uglavnom se zasniva na procenu rizika u svakom slučaju, ali pogotovu imajući u vidu prirodu rizika, mogućnost njegovog nastanka ili stepen štete.

3. U toku ocenjivanja rizika iz stava 2 ovog člana, činjenica da se može postići viši nivo bezbednosti ili postoje ostali proizvodi koji su manje sigurni, nisu razlozi da se ti proizvodi smatraju proizvodima sa ozbiljnim rizikom.

Član 47

Postupci za tretman opasnih proizvoda

1. Kada nadležna inspekcija preduzima akcije prema članu 46 ovog zakona, ili kada ima dovoljno razloga da veruje da jedan proizvod predstavlja rizik po zdravlju ili bezbednosti lica ili za ostale aspekte zaštite javnog interesa pokrivenim ovim zakonom, onda nadležna inspekcija treba da vrši proveru vezano za dotični proizvod koji pokriva sve zahteve utvrđene u relevantnom tehničkom pravilniku.

2. Kada tokom provere, nadležna inspekcija utvrđuje da proizvod nije u skladu sa opisanim zahtevima, ona mora da bez odlaganja zahteva od strane relevantnog ekonomskog operatora da preduzme sve odgovarajuće korektivne mere kako bi doveo proizvod u skladu sa tim zahtevima, da povuče proizvod sa tržišta, ili da vrati isti unutar razumnog roka, srazmerno sa prirodom rizika, kao što se može prepisati.

3. Relevantni ekonomski operatori sarađuju po potrebi sa nadležnom inspekcijom. Kada relevantni operator ne preduzima odgovarajuće korektivne mere unutar navedenog roka u stavu 2 ovog člana, nadležna inspekcija preduzeće sve neophodne mere za zabranjivanje ili ograničenje stavljanja proizvoda na tržištu, za vraćanje ili povlačenje proizvoda sa tržišta.

4. Nadzorni organi tržišta trebaju informisati blagovremeno o preduzetim merama prema stavu 3 ovog člana od relevantnog tela za ocenjivanje usaglašenosti.

5. Član 49 ovog zakona sprovodi se za mere preduzete prema stavu 3 ovog člana.

Član 48

Formalna neusklađenost

1. Bez prejudiciranja člana 44 ovog zakona, kada inspektori utvrde postojanje formalne neusklađenosti, oni će zahtevati relevantnom ekonomskom operateru da eliminiše ovu neusklađenosti:

1.1. označavanje usaglašenosti postavljeno je u suprotnosti sa važećim pravilima;

1.2. nije postavljeno označavanje usaglašenosti;

1.3. nije izrađena izjava usaglašenosti;

1.4. nije tačno izrađena izjava usaglašenosti;

1.5. tehnička dokumentacija nije na raspolaganju ili nije kompletirana.

2. Kada neusklađenost navedena u stavu 1 ovog člana se nastavlja, inspektori će preduzeti sve potrebne mere kako bi ograničavali ili zabranili stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu ili će se osigurati da se isti vrati ili povuče sa tržišta.

Član 49

Odluke za poduzimanje mera

1. Svaka poduzeta mera u skladu sa relevantnim tehničkim zakonodavstvom o zabrani ili ograničenju proizvoda stavljenog na raspolaganje na tržištu, povlačenju sa tržišta ili vraćanju, biće srazmerno i izjaviće tačne razloge na koje je se i zasnivaju.

2. Pre nego što se preduzimaju mere utvrđene u članu 44 ovog zakona, inspektor je obavezan da opiše u zapisniku inspeksijske kontrole meru koju on namerava da preduzme i da pruži ekonomskom operateru mogućnost saslušavanja u roku od manje od deset (10) dana od dana dostavljanja zapisnika. Ekonomski operator, u isto vreme, biće informisan o pravnim lekovima na raspolaganju prema zakonu i rokovima takvih pravnih lekova.

3. Ukoliko navedena mera u stavu 1 ovog člana, treba odmah da se preduzme zbog zaštite zdravlja i bezbednosti korisnika, zaštite imovine, životne sredine, zdravlja i bezbednosti na radnom mestu ili nekog drugog oblika zaštite javnog interesa, inspektor treba da donese odluku za takvu meru, a da je prethodno ne sasluša ekonomskog operatora. Ukoliko se mera preduzima bez prethodnog saslušanja ekonomskog operatora, operatoru treba pružati mogućnost da se sasluša što pre moguće i da se preduzeta akcija preispita odmah nakon toga.

4. Svaka mera referisana u stavu 2 ovog člana, treba da se povuče odmah ili treba se izmeniti ukoliko ekonomski operator dokaže da je preduzeo efektivne relevantne akcije.

Član 50

Troškovi inspeksijskog nadzora

Troškovi testiranja i drugih aktivnosti vezano za ocenjivanje usaglašenosti proizvoda snosiće ekonomski operator koji je stavljao ili je stavljao na raspolaganje na tržištu jedan proizvod koji nije u skladu sa utvrđenim tehničkim zahtevima.

Član 51

Razmena informacija - RAPEX

1. Kada nadležna inspekcija preduzima ili namerava preduzeti meru u skladu sa članom 44 ovog zakona, i smatra da razlozi koji dovode do preduzimanja ove mere ili efekti mere prevazilaze teritoriju Republike Kosova, ona mora putem koordinacionog tela da obavesti Komisiju vezano za ovu meru, u skladu sa stavom 4 ovog člana. Isto tako mora bez odlaganja informisati Komisiju o izmenama ili povlačenju nekih od takvim mera.

2. Ukoliko neki proizvod koji predstavlja ozbiljan rizik stavljen je na raspolaganje na tržištu, koordinaciono telo će obavestiti Komisiju o bilo kojoj preduzetoj volonterskoj meri i komuniciranoj ekonomskom operatoru.

3. Pružena informacija u skladu sa stavom 1 i 2 ovog člana obuhvata sve raspoložive podatke, pogotovo neophodne podatke za identifikaciju proizvoda, poreklo i lanac snabdevanja proizvoda, povezan rizik, prirodu i trajanje nacionalne mere preduzete kao i volonterske mere preduzete od strane ekonomskog operatora.

4. U cilju stavova 1, 2 i 3 ovog člana, za inspeksijski nadzor kao i sistem razmene informacija treba sprovesti poseban zakon o opštoj bezbednosti proizvoda.

Član 52

Ostale obaveze za informisanje

1. Koordinaciono telo će informisati Komisiju o inspeksijskom nadzornom organu i o njihovoj oblasti nadležnosti.

2. Koordinaciono telo komuniciraće opšti program nadzora tržišta drugim državama članicama i Komisiji.

3. Koordinaciono telo komuniciraće drugim državama članicama i Komisiji u vezi za preispitivanjem i procenom funkcionisanja nadzornih aktivnosti Kosova i rezultata istih.

4. Kada nadležna inspekcija donese odluku da povuče proizvod proizveden od strane jedne druge države članice, koordinaciono telo informisaće ekonomskog operatora na adresi navedenoj na dotičnom proizvodu ili u pratećim dokumentima tog proizvoda.

5. Koordinaciono telo će obezbediti efikasnu saradnju i razmenu informacija inspeksijskih nadzornih organa sa inspeksijskim nadzornim organima drugih država članica kao i među njenim organima, Komisijom i relevantnim agencijama Komisije vezano za njihove programe inspeksijskog nadzora kao i svih ostalih pitanja koje se tiču proizvoda koji predstavljaju rizik.

6. U sprovođenju stava 5 ovog člana, koordinaciono telo će podržati inspeksijsko nadzorne

organe drugih država članica do adekvatne mere uz pružanje informacija ili dokumentacije, vršeći adekvatne istrage sve druge prigodne mere i uz učestvovanje u istragama pokrenutim od strane drugih država članica.

7. Svaka pružena informacija od strane ekonomskog operatora prema članu 48 ovog zakona, treba da se obuhvati kada koordinaciono telo obaveštava druge države članice i Komisiju o njegovim nalazima i akcijama. Svaka prateća informacija biće jasno identifikovana što se tiče nadovezivanja sa već pruženom informacijom.

GLAVA VIII

KONTROLA PROIZVODA KOJI SE UNOSE NA TRŽIŠTE

Član 53

Sprovođenje odredbi graničnih kontrola

Članovi 54, 55 i 56 ovog zakona sprovedeće se za sve proizvode koji se pokrivaju tehničkim zakonodavstvom Kosova, do te mere gde posebni zakoni ne sadrže specifične odredbe vezano za organizaciju graničnih kontrola.

Član 54

Kontrola proizvoda koji se unose na tržište

1. Carina Kosova ima nadležnosti i potrebne resurse za adekvatno vršenje svojih obaveza. Ona će vršiti prikladne kontrole karakteristika proizvoda u relevantnom stepenu, u skladu sa principima utvrđenim u članu 44 stav 1 ovog zakona, pre nego što se ti proizvodi puštaju u slobodan promet.

2. Sve nadležne inspekcije, odgovorne za nadzor tržišta kao i Carina Kosova odgovorna za kontrolisanje spoljašnjih granica sarađivaće međusobno, uz razmenu relevantnih informacija o njihovom funkcionisanju i po potrebi.

3. Carina Kosova će obustaviti stavljanje jednog proizvoda u slobodnom prometu na tržištu, kada prilikom kontrola utvrđenih u stavu 1 ovog člana, nalazi sledeće:

3.1. proizvod pokazuje karakteristike koje daju povod da se veruje da kada se pravilno ugrađuje, održava i upotrebljava, predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje, bezbednost, životnu sredinu ili bilo koji javni interes utvrđen u članu 6 stav 2 ovog zakona;

3.2. proizvod nije praćen pismenom ili elektronskom dokumentacijom koja se zahteva relevantnim zakonodavstvom ili nije označen u skladu sa tim zakonodavstvom;

3.3. oznaka CE je stavljena na proizvodu u lažni ili falsifikovani način.

4. Carina Kosova odmah obaveštava nadležni inspektorat o svakoj obustavi iz stava 3 ovog člana.

5. U slučaju proizvoda koji se kvare, Carina Kosova ulagaće napore koliko je moguće da obezbedi da bilo koji od zahteva koji oni mogu postaviti a koji se tiču očuvanja proizvoda ili

parkiranja vozila za prevoz, budu prikladne za očuvanje ovih proizvoda.

6. U sprovođenju člana 54, 55 i 56 ovog zakona, član 52 ovog zakona sprovede se vezano za mehanizme saradnje između Carine Kosova i organa kontrole granica drugih država članica, bez narušavanja sprovođenja relevantnog zakonodavstva uz obezbeđivanje specifičnih sistema saradnje između ovih organa.

Član 55

Dozvola slobodnog prometa proizvoda

1. Jedan proizvod čija dozvola je obustavljena od strane Carine Kosova u skladu sa članom 54 ovog zakona, biće dozvoljen u slobodnom prometu ukoliko u roku od tri (3) radna dana nakon obustava od strane Carine Kosova nije obavešten za bilo koju preduzetu akciju od strane nadležne inspekcije i pod uslovom da su ispunjeni svi ostali zahtevi i relevantne formalnosti za takvu dozvolu.

2. Kada nadležna inspekcija utvrđuje da dotični proizvod ne predstavlja ozbiljan rizik po zdravlje i bezbednost, ili se smatra da je u skladu sa relevantnim zakonodavstvom, taj proizvod će se dozvoliti u slobodnom prometu, pod uslovom da su ispunjene svi ostali zahtevi i relevantne formalnosti za dozvolu.

Član 56

Mere ograničenja

1. Kada nadležna inspekcija utvrđuje da jedan proizvod predstavlja ozbiljan rizik, oni će preduzeti mere koje će zabraniti stavljanje na tržištu tog proizvoda i tražiće od strane Carine Kosova da obuhvate dole navedeno upozorenje u komercijalnom računu koji prati proizvod kao i u svakom drugom relevantnom pratećem dokumentu ili u slučajevima kada se obrada podataka vrši elektronski, u samom sistemu obrade podataka:

“Opasan proizvod” – ne ovlašćuje se dozvola slobodnog prometa – Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

2. Kada organi nadzora tržišta utvrđuju da jedan proizvod nije u skladu sa relevantnim zakonodavstvom, oni će preduzeti prikladne mere, koje mogu obuhvatiti zabranu stavljanja proizvoda na tržištu, ukoliko je to potrebno.

3. Kada je stavljanje na tržište zabranjeno prema stavu 2 ovog člana, organi nadzora tržišta tražiće od strane Carine Kosova da ne dozvoljavaju slobodni promet proizvoda i da se obuhvati dole navedeno upozorenje u komercijalnom računu koji prati proizvod kao i u svakom relevantnom pratećem dokumentu ili, u slučajevima kada se obrada podataka vrši elektronski, u samom sistemu obrade podataka:

“Proizvod nije u usaglašenost ” - ne ovlašćuje se dozvola slobodnog prometa – Zakon o Tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

4. Kada se proizvod nakon toga proglasi za dalje carinske postupke, osim dozvoljavanja slobodnog prometa, i pod uslovom da se neće protiviti organi nadzora tržišta, biće obuhvaćene i upozorenja utvrđene u stavu 1 i 2 pod istim uslovima, u korišćenim dokumentima vezano za taj postupak.

5. Nadležna inspekcija može da uništi ili da napravi neupotrebljivim proizvode koje predstavljaju ozbiljan rizik, kada oni to smatraju potrebnim i srazmernim.

6. Nadležna inspekcija obezbediće Carini Kosova informacije o kategoriji proizvoda u kojima je identifikovan ozbiljan rizik ili neusklađenost u sprovođenju stavova 1 i 2 ovog člana.

GLAVA IX KAZNE NE ODREDBE

Član 57

1. Pravno liće će se novčano kazniti u iznosu od tri hiljade (3,000.00€) do petnaest hiljade evra (15,000.00€) ukoliko oni:

1.1. kao telo ocenjivanja usaglašenosti, vrše ocenjivanje usaglašenosti a da nisu imenovano telo, ako se to predviđa tehničkom pravilnikom prema članu 10 stav 1 ovog Zakona.

1.2. kao imenovano telo ne ispunjavaju svoje obaveze vezano za filijale i podugovaranje prema članu 17 ovog Zakona.

1.3. kao imenovano telo ne ispunjava operativne obaveze tokom vršenja postupaka ocenjivanja usaglašenosti prema članu 19 ovog Zakona,

1.4. kao imenovano telo pruža prepisane informacije autoritetu imenovanja kao i drugim utvrđenim organima prema članu 20 ovog Zakona,

1.5. kao proizvođač, uvoznik ili distributer stavlja na raspolaganju jedan proizvod koji nije u skladu sa svim zakonodavstvom na snazi prema članu 23 stav 1 ovog zakona,

1.6. kao ekonomski operator ne preduzima odmah korektivne mere ukoliko smatra ili ima razloga da veruje da jedan proizvod koji je stavlja na raspolaganje na tržištu nije u skladu sa zakonodavstvom na snazi ili ne obaveštava odmah nadležnu inspekciju da proizvod predstavlja rizik, uz pružanje detalja, pogotovo, za neusaglašenosti i za svaku preduzetu korektivnu mere prema članu 23 stava 3 ovog zakona,

1.7 kao vlasnik tehničko složenog proizvoda omogućava funkcionisanje i korišćenje takvog proizvoda i ako nije izvršena utvrđena inspekcija koja utvrđuje bezbednost istog prema članu 27 ovog Zakona.

2. Odgovorno lice pravnog lica biće novčano kažnjen za kršenja navedena u stavu 1 ovog člana u iznosu od petsto (500.00 €) do dve hiljade evra (2,000.00 €).

3. Fizička lica koja su trgovci/zanatlije i lica koja su angažovana u ostalim nezavisnim aktivnostima, biće novčano kažnjeni za prekršaj, referisanim u stavu 1 ovog člana, urađen u vezi sa obavljanjem njihove trgovine/zanata ili nezavisne aktivnosti u iznosu od trista (300.00€) do devetsto evra (900.00 €).

Član 58

1. Pravna lica biće novčano kažnjena u iznosu od tri hiljade (3,000.00€) do petnaest hiljade evra

(15,000.00€) ukoliko oni:

1.1. kao ekonomski operator stavlja oznaku usaglašenosti na jedan proizvod u suprotnosti od opštih principa za stavljanje oznake usaglašenosti prema članu 12 ovog Zakona,

1.2. kao ekonomski operator ne garantuje da sve informacije koje pruža vezano za svoj proizvod su tačni, potpuni i u skladu sa sprovodljivim pravilima prema članu 23 stav 2 ovog Zakona,

1.3. kao ekonomski operator ne obezbeđuje nadležnoj inspekciji sve informacije i dokumentaciju potrebnu kako bi dokazao usklađenost proizvoda ili ne sarađuje sa inspekcijom, prema zahtevima iste, za bilo koju preduzetu akciju u cilju eliminisanja rizika nastalog od jednog proizvoda koji je stavljen na raspolaganju na tržištu prema članu 23 stav 4 ovog Zakona,

1.4. kao ekonomski operator, vezano za svoju relevantnu ulogu u lancu snabdevanja, ne vrši neku drugu aktivnost prepisanu tehničkim pravilnicima za određeni proizvod prema članu 23 stav 5 ovog Zakona,

1.5. kao ovlašćeni zastupnik ne vrši navedene obaveze u stečenom mandatu od strane proizvođača prema članu 24 ovog Zakona,

1.6. kao ekonomski operator ne stavlja u uvid nadležnoj inspekciji podatke za identifikaciju drugih ekonomskih operatora koji su ga snabdevali jednim proizvodom ili koje je snabdevao jednim proizvodom prema članu 26 ovog Zakona,

2. Odgovorno lice pravnog lica novčano će se kazniti za kršenja navedena u stavu 1 ovog člana u iznosu od petsto (500.00€) do dve hiljade evra (2,000.00€).

3. Fizička lica koji su trgovci/zanatlije i lica angažovana u ostalim nezavisnim aktivnostima, biće novčano kažnjeni za prekršaj, referisanim u stavu 1 ovog člana, urađen u vezi sa obavljanjem njihove trgovine/zanata ili nezavisne aktivnosti u iznosu od trista (300.00€) do devetsto (900.00€).

GLAVA X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59 Prelazne odredbe

1. Odredbe iz člana 54 stav 3 ovog zakona o obavezi stavljanja oznake CE na proizvodima biće primenjene od dana kada Republika Kosova bude deo Evropske unije.

2. Članovi 22, 51 i 52 ovog zakona, koji se odnose na obaveze za informisanje Evropske komisije i država članica EU-a o specifičnim zahtevima prema ovom zakonu, sprovodiće se od dana kada Republika Kosova bude deo Evropske Unije.

Član 60**Donošenje podzakonskih akata**

Vlada i ministarstvo donosiće podzakonske akte utvrđene ovim Zakonom i članovima 28, 29, 30, 31 i 37 u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 61**Primenjivi podzakonski akti do donošenja novih podzakonskih akata**

1. Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, i sve do donošenja novih podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona, primenjivi podzakonski akti koji će nastaviti da budu na snagu su sledeći:

- 1.1. Pravilnik br. 03/2017 o bezbednosti liftova;
- 1.2. Pravilnik br. 07/2017 o bezbednosti igračka;
- 1.3. Pravilnik br. 01/2017 o elektromagnetskoj kompatibilnosti;
- 1.4. Pravilnik br. 05/2016 o električnoj opremi dizajniranoj za upotrebu unutar granica određenog napona;
- 1.5. Administrativno uputstvo br. 04/2016 o načina ovlašćenje tela za ocenjivanje usaglašenosti;
- 1.6. Pravilnik br. 03/2016 o označavanju obuće.
- 1.7. Pravilnik br. 08/2014 o načinu razmene informacija i notifikaciji tehničkih pravila, procedurama ocenjivanja usaglašenosti i standarda;
- 1.8. Pravilnik br. 04/2014 o opremi i zaštitnim sistemima namenjenim za upotrebu u potencijalno eksplozivnim atmosferama
- 1.9. Pravilnik br.03/2014 o Aerosolnim Raspršivačima;
- 1.10. Pravilnik br. 01/2014 o osnovnim zahtevima i ocenjivanju usaglašenosti električnih uređaja za domaćinstvo za zamrzavanje, frižidera i njihovih kombinacija, u pogledu zahteva energetske efikasnosti;
- 1.11. Pravilnik br. 06/2013 o znaku usaglašenosti;
- 1.12. Pravilnik br. 04/2013 o bezbednosti mašina;
- 1.13. Uredbu br.01/2013 o tehničkim zahtevima drvenih ploča;
- 1.14. Pravilnik br. (MTI) br. 01/2018 o etiketiranju i obeležavanju tekstilnih proizvoda;

- 1.15. Pravilnik br. 08/ 2012 o ličnoj zaštitnoj opremi;
- 1.16. Pravilnik br. 06/ 2012 o plinske aparate;
- 1.17. Pravilnik br. 05/2012 o žičarama za prevoz ljudi;
- 1.18. Pravilnik br.04/2012 za proizvode od kristalnog stakla;

Član 62

Odredbe o stavljanju van snage

1. Stupanjem na snagu ovog zakona, stavljaće se van snage Zakon br. 04/L-039 o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

2. Stupanjem na snagu ovog zakona, tehnički pravilnici u smislu člana 4 ovog zakona koji su se primenili u Republici Kosova u skladu sa članom 145 stav 2 Ustava Republike Kosova biće stavljeni van snage ukoliko regulišu sledeće proizvode:

- 2.1. električna oprema vezano za bezbednost i elektromagnetsku usklađenost;
- 2.2. mašinerija;
- 2.3. liftovi;
- 2.4. gasna oprema;
- 2.5. igračke;
- 2.6. lična zaštitna oprema;
- 2.7. označavanje tekstila, obuće i kristalnih stakala.

Član 63

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br. 06/L-041

30. mart 2018

Proglaseno Ukazom Br. DL-012-2018, dana 20.04.2018, od strane Predsednika Republike Kosova Hashim Thaçi.